

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Holyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A politikai tisztesség.

— Válassz Boros Beni országgyűlési képviselő ur
ozikkére. —

Arad, márczius 13.

Boros Beni országgyűlési képviselő ur az „*Alföld*” mai számába egy cikket irt, melynek ez a címe: „A politikai tisztesség.”

A cikk éle az „*Aradi Közlöny*” ellen irányult s hogy azt a képviselő ur megírta, arra impulzust egy versecske szolgáltatott, a mely az aradi képviselőről, Atzél Péter urról, lapunk vasárnapi számában megjelent.

Nem reflektálnánk egyáltalán a közleményre, de egy oknál fogva nem hallgathatunk. Nem pedig azért, mert a tisztelt képviselő ur jónak látta olyan célzásokat tenni az „*Aradi Közlöny*”-re, mintha az a fönt említett versike közléte által a politikai tisztesség ellen vétett volna. Mintha mi nem volnánk tisztában azzal, hogy a mai körülmények közt, — mikor a helyzetet tisztán csak a politika dominálja, — meddig mehetünk a nélkül, hogy a „politikai tisztesség”-gel összeütközésbe jönnénk. Mintha nekünk e tekintetben semmi érzékünk nem volna s nem tudnánk megítélni, hogy ez, vagy az a beküldött közlemény vajjon nem áll-e hadilábon a politikai tisztességgel, avagy igen?

Nem akarunk polémiába bocsátkozni Boros képviselő urral, sokkal tiszteltebb, becsültebb lévén előttünk az ő személyi-

sége, de azt saját igazolásunkra a méltatlan támadással szemben és önértékünk-ből kifolyólag szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy az ő kritikáját, melyet valószínűleg hirtelenében gyakorolt, nem csak hogy nem fogadjuk el, de egész határozottsággal visszautasítjuk.

Olvassa el csak nyugodtan a képviselő ur azt a versikét s ha elolvasta, mondja meg egész őszintén, van-e abban egy sor, vagy egy szó is, amely a politikai tisztesség ellen vétene? Nincs bizony abban semmi, amiért *ilyenforma* leközvetést bárkitől is elfogadnánk, legkevésbé pedig a képviselő urtól, aki, nem tudjuk, miért exponálta úgy magát éppen velünk szemben és Atzél Péter mellett, a ki mellett — valljuk meg őszintén — mostani politikai magatartásáért itt Aradon aligha törne valaki lándzsát. Az a beküldött és általunk közölt költemény lehet gyöngye, lehet izléstelen, de politikai tisztességet közelről sem sért. Megmondja azt, ami igaz, megmondja, hogy Atzél programbeszédében a polgári házasság behozatalának szükséges voltát hangoztatta, most azonban ellene fordul, megmondja, hogy Atzél távol van Arad közönségétől, mikor az oly imponzánsan tüntetett a liberáliszmus mellett, — megmondja mindezt s tudjuk mindannyian, hogy ez való igaz és hogy ennek leírása politikai tisztességbe nem ütközik.

Szükségesnek tartom végül kijelenteni, hogy a vers közlése által Atzél Pétert magán-jellemében és személyében nem

sértettük, de nem is akartuk sérteni, mivel erre egyáltalán nincs okunk.

Még egyet. Ha már a képviselő ur szükségesnek látta, hogy megnyilatkozzék s orrunk alá kenve a politikai tisztességet, védelmébe vegye Atzél Pétert: fölösleges volt neki, mint szabadelvű párti képviselőnek a nemzeti párt organumához, az „*Alföld*”-höz fordulnia. Legyen arról meggyőződve, hogy cikkét mi is közöltük volna s ez esetben meg lettünk volna kímélve attól a reánk mindenesetre kellemtelen helyzettől, hogy az illetéktelen beavatkozás miatt Boros képviselő urnak véleményünket *nyomatásban* is megmondjuk.

VASS GÉZA.

BELFÖLD.

Wekerle válasza.

Wekerle miniszterelnök mint értesülünk, a képviselőház szerda ülésének végén fogja megadni a magyar ezredek állítólagos újabb beosztása tárgyában hozzá intézett interpellációra a szabadelvű párt tegnapi értekezletén bejelentett válaszát. Csütörtökön, márczius 16-én a szélső ellenzék köréből nyilvánult óhajlás folytán nem fog a ház ülést tartani.

Az egyházpolitikai vita.

A „*Pol. Corr.*” egy budapesti tudósítása bizton hiszi, hogy az egyházpolitikai ellenzék ama reménye, hogy a reformok incidensek által fel lesznek tartóztathatók, hiunak bizonyulnak. Fontos tényező az illetők számításában Kossuth állapota. Epontra nézve megjegyzendő, hogy az esetben, ha kedvezőtlen fordulat állna be, a teendő intézkedésekre nézve a kormány és a Ház többsége

Az „*Aradi Közlöny*” tárczája.

Szünet közben.

— Irta: Nagy Sándor. —

A puha bársony pamlagon, hanyagul hátra vetve magát, pihegő kebelével, kipirult arccsal, ábrándos szeméit a nagy semmisségbe vetve, ébren álmodva ül a gyönyörű Jolán.

A szomszéd teremből felhangzó zsivaj, a fel s alásétáló párok vig kaczaja, az elnémult zeneaccordjai s az a sok bók özön fülébe csengenek még. Lelki szeméi előtt elvonul még egyszer s egy pár pillanat alatt hanyadszor már ez az est...

— Itt van... Eljött ő is... suttogja magában alig hallhatóan. — Már azt hittem, hogy gyűlölöm s most kell belátnom, hogy mennyire, mily igazán, mily kimondhatatlanul szeretem, szeretem az örülésig!

... Pedig a mit tett vele, gyűlölni kellene érte a legborzasztóbban!... De tehet-e a kis virág arról, hogy nem képes ellenállani a tavaszi napsugár csókjának, hogy feltárja szirmait s kinyílik, bár tudja, hogy aztán egy pár nap s elhervad, elhull örökre...

Hirtelen csinos barna fiatal ember lép a terembe.

— „Ó” az, — suttogja Jolán s arca lángba borul, zavarában nem tudja mit tegyen, úgy szeretne karjai közzé rohanni s aztán meghalni annak a hitlennek kebelén.

De a dacz, a megtestesült női büszkeség, nem engedik azt.

Gyorsan leplezve zavarát, éles, feddő pillantást vet a belépőre.

Félve közeledett felé az ifju, rezgett a hangja, midőn kiejtő az első szót:

— Ismer-e még?

— Nem ismerem!

— Nem ismer? pedig valaha nagyon jól ismert — mondja inkább, hogy nem akar ismerni.

— Nos hát nem akarom ismerni s látni sem tovább, ha azt nem akarja, hogy itt hagyjam, — távozzék.

— Ne üzzön! — szolt Béla esdő hangon, — értem lesújtó tekintetét, értem azt is, hogy nem akar ismerni, még látni sem. — Nem vádolom érte, megérdemelem, csak arra kérem, ne ítéljen el, mig meg nem hallgat, mert mostani szavától függ üdvöm, vagy boldogtalanságom.

— Eh! hagyjuk ezt, — szolt ingerülten a nő, nem akarok hallani sem róla; a mit tett uram megtette, hiszen nem bánta meg s én örvendek rajta.

— Orvend rajta?! — mondja el még százszor, ezerszer, de még akkor sem hiszem; ezen szavakat mondta a női büszkeség, de nem az őn szíve.

— Elég legyen, megtiltom, hogy egy szót is szóljon tovább, távozzék, vagy ha az a kívánsága...

Ingerülten állt fel s távozni akart.

— Jolán! — szolt Béla vak szenvedély-

lyel rohanva elé s megragadva a nő kezét, — ne hagyjon itt! Nem ereszttem, mig meg nem hallgat! Meglakoltam bünömért s meg bántam azt. Pedig higye el, nem voltam egészen oka tettemnek, a szükség kényszerítettra. Jóságomon iszonyu adósság feküdt s ha az ön jegygyűrűjét vissza nem küldöm s jegyet nem váltok annak az uzorásnak leányával, másnap mindenemet elárvereztetni. Soká, igen soká nem tudtak rávenni, de végre is belátva helyzetem s azt hive, hogy idők multán majd csak elfeledem, engedtem. Visszaküldtem az ön jegyét s elvettem az ő leányát. De esküszöm, hogy szívemnek le nem kötött lángja, egyedül ön felé lobogott s hogy ébren, alva mindig csak az ön bűvös, bájoló alakja lebegett előttem. Tovább nem türhettem kinjaimat, elváltam tőle, — így még boldoggá teheti valaki, — én bármint akartam, nem tudtam szeretni soha... Es most szabad vagyok újra, hogy boldog leszek-e, egyedül öntől, az ön bocsánatától függ. Ugy-e megbocsát? Ugy-e szeret?

— Hagyjon magamra!

— Nem, nem megyek, mig meg nem bocsát. Tudom, hogy vétettem ellene, — de látja, megbűnhödtem érte, eléggé, vagy ha bűntetni akar ítéljen bár mire, csak bocsásson meg. Egyetlen szavára elé borulok, egyetlen mosolya s két szemé, annak a két földi csillagnak egyetlen sugaráért lerablom az égnék csillagait; — egyetlen percz az ön karjai közt — s örömmel szenvedem át a mély poklok kínjait is! Ugy-e megbocsátsz? ugy-e szeretsz? S térdre borult a gyönyörű nő előtt.

oly álláspontot fog elfoglalni, mely úgy a loyaltitás, mint a hazafiság követelményeinek megfogfelelni, úgy hogy azok, kik a szenvedélyeskedés által szélsőségre ragadtatják magukat, kénytelenek lesznek az álláspont-hoz csatlakozni. Ez nem csak a kilépettekre vonatkozik, hanem Apponyi pártjára is. Ha az egyházipolitikai javaslatok keresztül mentek, akkor a szenvedélyek nagyon le fognak hűlni és kilátás nyílik arra, hogy a többi reformokra nézve a pártok békésen és tevékenyen fognak együttműködni.

A betetőzés.

Arad, márczius 13.

(—) Még egyre tart a kötelező polgári házasságról szóló javaslatnak általános vitája, pedig már a második hét végén a tárgy teljesen ki volt merítve. Mindaz, amit pro és contra felhozni lehet, el volt mondva, és addig mindazok, akiknek szava nem csak „numerat“, hanem „ponderat“ is, elmondották a magukét úgy hogy a vita már 12 ülés után is bátran befejezhető lett volna.

Ebben az első időben a vita tagadhatatlanul magas államférfiai színvonalon haladt s ha már akkor megejthető lett volna a szavazás, úgy azt mondhattuk volna, hogy e nagyszabású eszmecsere, mely a szabadelvű államfejlődés egyik sarkalatos témája fölött kifejlődött, dicső szaka parlamentáris életünknek. Így azonban a tárgyalás kétségkívül ennek az összbonyomlásnak és történeti emlékének rovására vált hosszadalmassá és különösen a harmadik héten laposodott és posványosodott el. Ha akadt is közbe egy-egy szorgalmas vagy ügyes szónok, aki a teljesen kimerített tárgyról valami újat vagy legalább is bizonyos új alakban és felfogással tudott mondani, de a felszólalók nagyobb része csak ismétlésekben mozgott.

Magától értetődik ennél fogva, hogy a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatnak és általában az egész egyházipolitikai programnak sorsa már véglegesen eldöntöttnek tekinthető. Az ezen javaslatokban megvalósítandó elvek a legmélyrehatóbb kritikának tűzpróbáját kiállították és eklatáns győzelmet arattak, olyat aminőt csak korszakalkotó események, melyek mögött az egész ország közmeggyőződése áll, arattak és arat-

— Szeretlek, — önkénytelenül esett ki ajkán e szó, hirtelen vissza akarta kapni, de már nem lehetett — s egész hidegen tette utána, de meg nem bocsátok soha!

— S bevallod, hogy szeretsz, de meg nem bocsátasz? Eltiprod üdvöm, boldogságom s veled a tied, csak hogy eleget tégy a rideg és szavának s amegsértett női büszkeségnek? Pedig csak úgy szeretsz, mint én téged, csak úgy szenvedsz értem, mint én térted. És lásd, mennyire megbántam hibámat s mennyire kész vagyok azt kijavítani. Hisz ennyi sok szenvedés után megérdemlem én is a boldogságot. — Lelkem élni akar és virulni, szeretni tégedet lángolóan, — örökre.

Kitárta karjait és a szívében eső végtelen szerelem hangján suttogta fülébe a gyönyörű leánynak:

— Ugy e megbocsátsz . . . csak egy kicsit . . . ugy-e meg?

Jolán a sok édes szótól kábultni érzé fejét, forgott vele a világ, lassan egész önkénytelenül hanyatlott a drága férfi karjaiba s szemrehányó, de az édes megbocsátás hangján szólt:

— Te hűtelen!

Béla hosszan bámult még abba a két földi csillagba, a melynél igazóbbat nem látott soha emberi szem . . .

Hirtelen felharsant a zene, a következő perczen ott repültek már önfelédten dölve egymás karjai közé a táncteremben. A zene hangjai s az illatár közt olyan sejtelmesen cseng még most is fülökbe:

— Te hűtelen . . .

. . . Miért mondjam el, hogy e jelenet után — egy hónappal lakodalmukban táncoltam.

hatnak. Az egész ország, különösen pedig és első sorban a nagy művelt közép osztály, mely nálunk minden haladásnak legfőbb előmozdítója szokott lenni, megértette és jóváhagyta az egyházipolitikai programot. Ezt a tényt nem lehet elvitatni és elhomályosítani sem kicsinyes kifogásokkal, sem rosszhiszemű ráfogásokkal, melyeket a javaslatok ellenségei különösen a népnek alacsonyabb műveltségű rétegeiben terjesztani igyekeznek.

Az egyházipolitikai javaslatok törvényekké fognak válni, ami a fennforgó viszonyok közt a szabadelvű haladásnak győzelmét jelenti, aminthogy a javaslatoknak bukása egyértelmű lett volna a felekezeti reakció és a klerikalizmus diadalával. Ez az a legfőbb szempont, melynek minden elvű hazafi előtt dominálni kell, s melylyel szemben minden egyéb párttekinetnek el kell némulnia. Ezt a felfogást juttatta érvényre a most folyó vitában a függetlenségi pártnak nagyobb része, s ennek adott a legprégnásabban Eötvös Károly kifejezést.

Amit még ezután is fognak mondani, az merő szószaporításnál egyéb nem lesz.

Az egyházipolitikai javaslatok méltó társai lesznek alaptörvényeinknek, melyeken parlamentáris alkotmány s kormány alkotunk nyugszik, és a teljes jogegyenlőség épületének betetőzését fogja képezni.

Ez épület falai már régen készen állanak és a reform ellenségei hiába igyekeznek azt megakadályozni, hogy ez épületre a tetőt is rárakják az államépítés gyakorlott ácsai, kiknek szolgálatában az egész nemzet dolgozik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 13.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Josipovich Géza, Bartók Lajos, Molnár.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Lukács, Szilágyi, Hieronymi, Bethlen.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A kötelező polgári házasság.

Issekutz Győző azon vád ellen tiltakozik, mintha az ellenzék obstruálna és mintha ez obstrukciónak az volna a célja, hogy bevárják Kossuth halálát. Az ellenzék nem tesz többet, mint amennyi kötelessége, hogy álláspontját meghatározza és igazolja. Ami a másik vádat illeti, az olyan insinüáció, amely méltó azokhoz, akik ilyesmivel képesek insinüálni. (Helyeslés balfelől.) Ezek előre bocsátása után kijelenti, hogy a javaslatot még csak általánosságban sem fogadja el. Polemizál Mezei Mórral, akinek állításaival szemben sem azt nem koncedálja, hogy Apponyi javaslata nem liberális, sem azt, hogy egyedül a kormány javaslata oldja meg a fennálló házassági zavarokat. (Helyeslés balfelől.) Magának az eszmének, mely a javaslatba be van fektetve, őszinte híve és mindamellet e javaslatban az eszmét nem pártolja, mert ebben a javaslatban erőszakolják ezt az eszmét. Ennek az eszmének megvalósítására még nem jött meg az idő, mert a megvalósítására szükséges feltételek még nincsenek meg. A vallás szabad gyakorlatát helyesli, bár a felekezetnélküliség miatt komoly aggodalmak vannak. A gyermekek vallásáról szóló javaslatot, amíg a különböző felekezetek anyagi viszonyai rendezve nincsenek, nem helyeselheti. (Helyeslés balfelől.) Polemizál aztán több szónokkal s Apponyi álláspontját védi. Eötvös lehetők tartja Ugron és Apponyi koalícióját, ami lefelé és felfelé enuncziálja, hogy ez a két férfiú kész jelenlegi álláspontját feláldozni. Ez nem indokol Eötvös beszéde szerint egyebet, minthogy szükséges a mai kormány fenntartása továbbra is. (Derűtség balfelől.) A törvényjavaslatot nem szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Hock János sokáig habozott, amíg arra

szánta magát, hogy beszéljen, mert tudta, hogy a látszat az ő felszólalását hivatása kifolyásának fogja feltüntetni. Ez ellen eleve tiltakozik, mert belőle a meggyőződés beszél. Es ha szól, etikai és társadalmi bölcséleti szempontból óhajt szólni. Ebből a szempontból egyedül Ugron szólott a kérdéshez. Nagyszerű beszédét a kormány felhivatalosan a tudatlanság és félműveltség keverékének mondta, amivel szemben elégtételt Ugronnak, hogy beszéde nemcsak a hullámokat verte föl, de a tenger mélyéből a gyöngyöket is felszínre hozta. (Helyeslés balfelől. Derűtség jobbfelől.) Hogy mi ez a javaslat, igazán csak akkor foghatjuk fel, ha végig tekintünk a történelmen s látjuk, hogy a házasság felbonthatatlansága milyen hatalmas bástya volt a közérkölségeknek mindig. A nő csak eszköz a felbonthatatlanság nélkül s tanúsítja a történelem, hogy a hol az erkölcsök hanyatlottak, ott a felbonthatatlanság megvédte a nőt és a nőben az erkölcsöket. Tehát a felbonthatatlanság nemcsak dogma, de természeti jog, és a mellett isteni kinyilatkoztatás is. (Helyeslés balfelől.) A felbonthatatlanság nélkül a nő csere eszköz, míg a felbonthatatlanság az anyát elszakítja a gyermektől . . .

Károlyi Gábor gr.: Még bebizonyítja, hogy a papok a legjobb dajkák! (Derűtség. Nagy zaj balfelől. Felkiáltások: Rendre!)

Hock János: Nevelési kérdéssel foglalkozik ugyan, de erre a közbeszólásra nem reflektál. (Derűtség balfelől.)

Károlyi Gábor gr.: Ha fogadalmat tett, mit beszél nekem házasságról? (Nagy zaj.)

Elnök: Csendet kérek. Különben kénytelen leszek az ülést felfüggeszteni. (Zaj.)

Hock János utal arra, hogy az ő nyugodt beszéde nem adott okot erre a kitörésre. (Helyeslés balfelől.) Az igaz, hogy vannak a felbonthatatlanságnak inhumanus következményei, de hisz ez természetes. Hát melyik törvénynek nem kell áldozatot hozni? Egy sincs, amely ne követelne áldozatot. Tehát áldozatot kell hozni ennek a törvénynek is, de ez áldozat fejében annyi az előny, hogy az áldozat elvesző csekélység. (Helyeslés balfelől.) Azt mondják, hogy ez a javaslat liberális. A liberális véd a szabadságokat, hát liberális-e az a javaslat, mely a katolikusok lelkiismereti szabadságát támadja meg? Ez nem liberális javaslat, ez a liberalizmus szégyene. (Helyeslés balfelől.) A zsidók egyenjogosítását pártolja, aminthogy nálunk nincs antisemitizmus és ok se arra. Jól mondta Grünwald, hogy még a legdühösebb antisemitának is van két kedves zsidó ismerőse, tehát akkor minden zsidó jóra való ember. (Derűtség.)

Budapest, márczius 13. (Saját tudósítók távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítók a következőket sürgönyzi:

Remete Géza volt az utolsó szónok, ki nem fogadta el a javaslatot.

Wekerle holnap felel Vörösnek a csapatok elhelyezéséről szóló interpellációjára.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1894. évi márczius hó 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügdaraboknak.

40. A tanács jelentése az aradi pénzügyigazgatóság által február hóban elő- és leirt állami adók után elő- és leirandó községi adóról.

Arad, 1894. márczius 14-én.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

(Vége.)

Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt január hó végén 163, februárban bejelentett 1, anyjának visszaadatott 1, maradt a hó végén 163.

A községi bíróságnál január hóról elintézetlen maradt 152 ügy, februárban

befolyt 522, elintézés alatt állott 674, ebből elintéztetett 596, tárgyalás alatt maradt 78, végrehajtás foganatosított 98, árverés tartott 3.

A katonai ügyek szabályszerűen vezetettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 85 közhadserégbeli és 45 honvéd tartalékos. Utóállított 1 aradi illetőségű hadköteles. Családi tekintetből a póttartalékba helyeztetett 1. Előfogot kiállított 1.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adóban 64,952 frt 89 kr, leiratott 641 frt 06 kr, összesen 65,593 frt 95 kr, hadmentességi díjban 140 frt 70 kr, leiratott 6 frt, összesen 160 frt 70 kr, jog- és bélyegilletékben 3388 frt 71 kr, utadó 5087 frt 92 kr, leiratott 32 frt 47 kr, összesen 5120 frt 39 kr, átíratási díjban 2322 frt 99 kr, Idegen közadóban 1720 frt 95 kr., leiratott 2924 frt 20 $\frac{1}{2}$ kr, összesen 4645 forint 15 $\frac{1}{2}$ kr. iparkamarai díjban 1541 forint 12 krajczár.

Az árva pénzár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 388,144 frt 69 kr, kiadás volt 12,917 frt 10 kr, maradvány 375,227 frt 59 kr.

A házi pénzár forgalma volt bevételben 49,525 frt 55 kr, kiadásban 43,722 forint 48 krajczár, maradvány 5803 frt 07 kr. Az utépítési alap bevétele volt 10,837 frt 46 kr, kiadása 918 frt 26 kr, maradványa 9914 frt 20 kr. A védgátépítési alap állása volt 11,063 frt 45 $\frac{1}{2}$ kr. A különféle alapok bevétele volt 323,926 frt 49 kr, kiadása 5797 frt 43 $\frac{1}{2}$ kr, maradványa 318,129 frt 05 $\frac{1}{2}$ kr. A közeletalap bevétele volt 8377 frt 95 kr, kiadása 1587 frt 46 kr, maradványa 6790 frt 49 kr.

Közeletvámokban befolyt 2443 frt 53 kr, helypénzben 2141 frt 85 kr, partvám 10 frt összesen 4595 frt 38 kr, kiadás volt 952 frt 62 kr, marad tisztajövedelem 3642 frt 76 kr.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 247 darab folyadékmérték; 1105 darab hordó; 99 darab száraz tárgymérő, 4 drb súly, 1 darab mérleg.

Hitelesítési díj befolyt 494 forint 59 krajczár.

Az állategészségügy kielégítő volt.
Arad, 1894. márcz. 10.

SALACZ GYULA,
kir. tanácsos, polgármester.

IDÓJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 764.1 milliméter, délután 2 órakor 760.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 7.9, délután 2 órakor C° + 17.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel félderült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az aradi vashidak.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —
Arad, márczius 13.

Régi, hosszas viták tárgya ime tetté kezd érlelődni. Azon a ponton állunk, az aradi két vashid ügyével, hogy rajtunk áll annak megvalósítása. A miniszterelnök értekezletre hívja össze a hidak által érdekelt városok fejeit, hogy meghallgassa a véleményeket, különösen a pénzkérdésben. A tegnapi gyűlésen, bár mindnyája óhajtott a hidak megvalósulását, mégis komolyan gondolkodóba ejtette annak a 260 ezer forintnak az áldozása, a mely összeget, hogy a hidak ne csak papíron, hanem tényleg is létezzenek, Aradvárosának áldozni kell.

A felszólalók többsége, kik e hidak felépítése által csak előnyt látnak Arad városára háramlani, azon indítványt tették, hogy az értekezletre felutazó Salacz Gyula, polgármester hasson oda, hogy a város az áldozandó 260 ezer forintnak megfelelő kamatbiztosítékot nyerjen.

Az értekezleten Salacz Gyula, polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Boros Beni orsz. képviselő, Barabás Béla dr. orsz. képviselő, Boros Vida, Hász Sándor, Pareoz István, Varjassy Lajos tanácsnokok, Sarlot Domokos főkapitány, Bing Vilmos, Steiner Jakab, Edvi Illés

László, Varga József, Hegedűs László, Tedeschy Viktor, Szalay Antal, Vizer Péter, Winter Adolf, Kristóry János, Institoris Kálmán, főjegyző, Robicek Gusztáv, Mitner József, Ring Lajos, Weidenfeld István dr., Schöpfkess Ede dr.

Salacz Gyula elnöklő polgármester köszöni az egybegyűlt uraknak, hogy szívesek voltak megjelenni és előadja, hogy őt ez értekezlet összehívására az vezette, miszerint a pénzügyminisztertől felhívást kapott, hogy a hét folyamán Pesten tartandó értekezleten — a hidak ügyében — vegyen részt. A pénzügyminiszter a költségvetést már megállapította. Ebben kivan fejezve mennyivel akar a hidak építésének költségéhez hozzájárulni a kincstár, és mennyivel kell hozzájárulni az érdekelt városoknak. A két vashid építésének költségére 726,800 forint van előirányozva, a melyből 400,000 forintot a kincstár ad hozzá, Arad városának 260,000 forinttal kell hozzájárulni, a többi érdekeltnek pedig 66 ezer forinttal.

Felteszi ezután a kérdést: remélhető-e, hogy a város hajlandó az előirányozott 260 ezer forintot megadni. (Közbeküldések: Nem nem.) Mert ha nem hajlandó, úgy az egész dolog alapján megvan ingatva. Azért hívta össze a polgármester ez értekezletre a város atyákat és azokat, kiknek véleménye irányadó, hogy a hangulatról informálva, tudja magát mihez tartani.

Varjassy József emelt szót elsőnek. Kifejti mennyire változik a hangulat. Eddig mindig hangoztatták, hogy vashid kell, s mikor a pénzügyminiszter elhatározta magát annak felépítésére, azt hangoztatjuk: nem szavazuk meg. Szóló nem utasítja vissza az ajánlatot hanem sokalja, azért ő részéről hozzájárul. Indítványozza, küldjenek ki bizottságot, mely megvizsgálja mit kapunk azon telkekért, melyeket ott értékesíthetünk a hid felépítésekor. Míg előttünk a számok száraz, de igaz adatai nincsenek, nem mondhatjuk nem adom. Szeretné tudni szóló mennyi lenne az ott felépítendő házak fjövedelme, erre szakértőkből álló bizottságot kell kiküldeni.

Steiner Jakab sokalja a 260 ezer forintot, szerinte mi fizetünk a kincstár megzsebre vágja a vámot. Hol fogjuk akkor mi megkapni pénzünk kamatait?

Barabás Béla dr a vashidak felépítése alkalmából elért eredmények végcélját fejtegeti. Mert csak úgy van értelme a hidépítésnek, ha ezen hidak által Uj-Arad Arad d a l összefor, mintegy külvárosa legyen Uj-Arad Aradnak, ha pedig csak az a célja a hidépítésnek, hogy Arad Temesmegyével legyen összekötve, úgy nincs értelme. Határozott számítás nélkül ebbe a dologba nem lehet belemenni és épen ezért az értekezlet nem adhat utasítást a polgármesternek. Várjon a miniszter.

Reicher Károly a Winkler gyárnál építendő egy hid mellett beszélt, mire a polgármester megadta a felvilágosítást, hogy az már el van határozva, hogy két hid lesz. Ezt a tervet úgy a törvényhatóság mint a miniszter elfogadta.

Varga József csatlakozik azokhoz kik a város vagyoni erejéhez képest akarnak a hidépítés költségeihez hozzájárulni.

Szalay Antal szerint a város a 260 ezer forinttal óriási áldozatot hoz, melylyel szemben biztosítani kellene a vám hivatalt.

Edvi Illés László hosszabb beszédét abból kezdi, hogy régi dolog, hogy régi mulasztásokat egyszerre akarnak pótolni. E dologban ez az első kérdés: szükséges-e a hidak építése, vagy nem? Ő nem osztózik azok nézetével, kik a hidak építésével nagy

előnyt látnak a városra háramlani. Szerinte épen a vashidak miatt a piac Uj-Aradra fog kerülni, ugyszintén a kereskedés is oda fog gravitálni.

Boros Beni kért ezután szót. Előbb hosszas beszédben fejtegette, hogy ne azt vitassuk, lesz-e a hidak felépítéséből előnye a városnak, vagy nem! Majd ennek a megvitatása után áttért arra, hogy legyünk azon, hogy Salacz Gyula, polgármester azon az értekezleten előnyösen képviselje a mi érdekeinket. Igaz, hogy a költségvetés reánk eső összege magasra van szabva, hiszen mi mindig kisebb összegekről birtunk tudomást, hanem az is lehet, hogy a hidak nagy luxussal vannak felszerelve és mint tudomása van helyi, csupán személyeket szállító gőzvonatra is berendezve. Kéri a polgármestert, hogy figyelmét ezen nagy összegekről ne vonja el, hogy kárpótlást a kért összeg arányában kapjunk. Különben az a meggyőződése, hogy 60 ezer forinttal meg lehet azon területeket szerezni, melyek a két város között fekszenek. Végül megjegyzi, ha rendes személyszállító vonatra volna tervezve, akkor pótolják a költségeket azok, a kiknek érdekében áll ez a vonat.

Mitner József és Bing Vilmos vég-eredményben elfogadják Boros Beni indítványát a polgármester megbízatását illetőleg.

Schöpfkess Ede is hozzájárul az ily értelmű indítványhoz.

Salacz Gyula, polgármester meghallgatva a felszólalókat összegezi, mintegy határozatkép a felszólalások esszenciáját, mely irányadó lesz az ő magatartását illetőleg a miniszterelnök által összehívott értekezleten.

Mindenesetre oda fog törekedni, hogy a város előnyeinek szem előtt tartása mellett megvalósítható legyen az eszme.

Ezután megköszönve az értekezletre megjelentek szíveségét az értekezletet berekeszti.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 14. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Jelentékeny csapadék nélkül.

Az arad-csanádi öntöző-csatorna.

— Szak-cikk. —

A „Hazánk” tegnapi számában Inkey Béla tollából egy érdekes, tanulságos cikklet tesz közzé az arad-csanádi öntöző-csatornáról, melynek terveiről a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg. Többek közt ezeket írja:

Egy nagy öntöző csatornáról van szó, mely ott, ahol a Maros az alföldi síkság küszöbére lép, Paulisnál, ezen folyóból kiszakadna és a Maros és Körös közötti lapályt nagy ivben keresztül hasítva a mellék ágak egész hálózatával vonná be három megyének térségét, és bőséges öntöző vízzel látna el az alföld aszályos földjét.

E nagyszabású vállalatnak mérnöki előmunkálatai már be vannak fejezve; a főcsatorna vonala ki van tűzve és környéke gondosan felmérve és nivellálva. Hiányzott még magának a talajnak, melybe ezen mély barázda bevésendő, közelebbi ismerete. Én, aki ezen vidék talajviszonyait már két év óta tanulmányozom, készséggel járultam a vállalat mérnökeinek azon tervéhez, hogy a csatorna vonalán eszközölnő talajfúrások által a szelvény réteg- és talajviszonyait rendszeresen kiderítsük. Tányérfuróm, melyet felvételeimnél használni szoktam, je célra alkalmas eszköznek bizonyult, és miután a csatornavonal felső szakaszán Pap Elemér kulturmérnök és Buzás K. vállalati mérnök urakkal együtt a fúrások sorozatát megindítottuk és a jelzés módjában megállapodtunk, a munka folytatását Buzás ur vállalta el és vitte keresztül 82 furással a csatornának 111 kilométer hosszú vonalán. Ezen munka eredménye

tehát az egész csatornavonal földtani szelvénye.

A területet, melyet az öntöző-csatorna vonala átszel, délről a Maros, északról a Körös ártere szegi be. Benne csak egyetlen modern folyóvíz létezik, a Szarazér nevű jelentéktelen patak, mely Ménés fölött hegyi patakokból fakadván, Paulisnál a Maros árterét érinti, de azután tőle mindinkább távolodik, majd egy szeszélyes kanyarulattal ismét a Maroshoz közeledik Aradtól nyugatra azt majdnem érinti, de azután ismét északnyugat felé fordulván, Battonyán, Kovácsházán és Tót-Komlóson át nyugot felé tart és csak messze nyugoton, most már csatornázza, egyesül a Maros és Tisza vizeivel. A Szarazér valószínűleg nem más, mint hajdani Maros ágának törpe maradványa és a régi völgyület nyomait mai nap azon székes lapályokban látjuk, melyek folyását sok helyen kísérik.

De vannak e vidéken még más régi folyók nyomai, úgy mint ama szintén székes lapály, Arad-Sz.-Márton és Simánd között, mely dél-délkelet irányu tengelyével szintén a paulisi elágazás felé mutat; továbbá ama nevezetes mélysíkság, mely az aradi hegyaljához simul közvetlenül és E-D kiterjedésével ugyanazon gőczpontig vezet. Vagy maga a Maros volt az, mely eredetileg egészen más irányban, a mai Körös területe felé folyt és csak ismételt mederváltoztatás után került mai helyére, vagy más, mindenesetre a mostaniaknál tekintélyesebb folyók hagyták hátra nyomaikat.

A terület nyugoti részében is, Tót-Komlóstól Nagylakig és Makóig számos székes mélyedeményeket találunk és vonulatokat, melyek egy kezdődő vagy egy kihalt folyórendszert ábrázolnak.

Inkább így végziczikkét:

A milyen hasznos és áldásos lesz a tervezett csatorna, gazdag Alföldünknek egy nagy részére nézve, oly óvatosan kell a munkát keresztül vinni és az előre látható kisebb bajoknak elejét venni. Mindenek előtt a csatornafének átérésztő talajának sűrítéséről kell majd gondoskodni.

Az egyházzpolitikai viták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyilagos tudósításokat közöl Budapestről érkező több táviratok alapján az

„ARADI KOZLÖNY.”

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagytartosságu, óriási elvi harcokról, melynél nagyobb és jelentősebbet, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vívott.

Az „Aradi Közlöny” csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósításaival az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, míg az „Aradi Közlöny”-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklődéssel ország-szerre feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

HIREK.

Március 14. Szerda. Róm. kath. naptár: Mathild. — Protestáns naptár: Mathild. — Izraelita naptár: Purim. — Görög-keleti naptár (március 2.): Hezich. — A nap két 6 óra 1 perczkor, nyugszik 5 óra 47 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

A hivatalos lapból. A király Putnoky Miklóst, a lugosi állami főgymnasium vezetésével megbízott rendes tanárt, ezen tanintézet rendes igazgatójává nevezte ki.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága március havi rendes közgyűlését ma szerdán d. u. 4 órakor tartja. Az ülésen több, fontos közügy kerül tárgyalás alá, minél fogva figyelmeztetjük a köztörvényhatósági bizottság tagjait, hogy az ülésre minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Kérelem. A március 15-iki ünnepélyt rendező bizottság hazafias tisztelettel arra kéri Aradváros polgárait, hogy a mai zenestárokodó alkalmával házaikat fellobogozni és ablakaikat kivilágítani sziveskedjenek. A menet a tűzörségi laktanyából indulva, a Kápolna, Deák-Ferencz-, Fábian-, Kazinczy-, Templom-, Kölcsey-, Batthyányi- és Széchenyi-utcákon át ki megy a Fő-utra a sétatér végéig; a sétatért megkerülve, a városháza előtt megáll. A városházától az Andrassy-uton haladva az Atzél Péter-utczán végig a vértanuk szobra elé megy, a hol a menet megáll. A Szent-Pál-utczákon keresztül a Bocskay-téren át a Tököl-, Rákóczy-, Forray-utczákon haladva a Tököl-téren át a tűzörségi-laktanyába.

— Nyugdíjasok utadója. A kereskedelmi miniszter az adóhivatalokból állandó illetményeket élvező állami nyugdíjasok utadómentességét tárgyaló rendeletét oda módosította, hogy a nyugalomba vonult katonatisztek az utadómentességtől elesnek, míg a többi nyugdíjasokra nézve a kedvezmény továbbra is fennáll. A módosított rendelet nyomán az aradi adóhivatal a tőle nyugdíjat élvező harmincz katonatiszt utadóját már ki is vetette. Az előirt utadók összege 1 frt 50 kr-tól 3 frt 55 krig terjed.

— Szabályozott végrehajtási eljárás. A pénzügyminiszter azon hitelezőkre nézve, a kik valamely államtisztviselő illetményét bíróilag letiltották, az eddigi szokástól eltérőleg elrendelte, hogy a letiltott részleteket az illető adóhivatalok csak az esetben fizethetik ki, ha az eredeti tartozásról szóló kötelezvényt vagy váltót a felvételi nyugta mellett még külön felmutatják oly czélből, hogy arra a hivatal a kifizetett részletet még külön feljegyezze. Ha kötelezvény vagy váltó nem volna felmutatható, akkor a felvételi nyugtához hasonló czélből a bírói kiutaló végzést kell becsatolni.

— A Mőrtara-ünnep. A rad háziezrede, a csász. és kir. 33-ik gyalogezred, minden évben fényesen meg szokta ünnepelni a Mőrtara és Novara városok mellett vívott diadalmas ütközeteinek emlékét. Megüli az idén is. Az évforduló március 23-ára esik, de mint katonai körökből értesülünk, ez évben kivételesen március 21-én tartják meg az ünnepélyt.

— Arad példájára. Az egyházzpolitikai reformok tárgyában ismét két felirat érkezett a képviselőházhoz. Szeged város közönsége elmondván, hogy „a reformjavaslatokat, mint a magyar állam és magyar nemzet megerősítésére czélzókat lelkesedésének egész erejével támogatni kész”, kijelenti, hogy a képviselők által a választók egyes osztályainak való reverzálásadt, „mint fenálló alkotmányunk szellemébe ütközöt s a parlamentáris államforma lényegével homlokegyenest ellenkezőt s ekként a haladás ügyére s a hazára károsat” teljes határozottsággal elítéli.

— Uj helyi érdekű vasút. A kereskedelmiügyi miniszter zombori Bónay János orsz. képviselőnek az Uj-Aradról Zadorlakon, Uj-Bodrogon, Főnlakon, Német-Szent-Péteren, Munáron, Székesuton és Nagyfaluán át Varjasra tervezett helyi érdekű vasutára nézve az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— A körutak folytatása. A városi törvényhatóság mai közgyűlése elé Edvi Illés László, t. biz. tag. indítványt terjesztett be az iránt, hogy a kis és nagykörutnak a lycéeumból a Boczkó utcáig terjedő része

is kiépíttessék s e czélből az ottani összes területek akkép parcelláztassanak, hogy kisebb családi házak számára legyenek telkek kihasítva és jutányos áron eladás alá bocsájtva úgy, hogy földszintes lakóházakat lehessen építeni. Miután ennek az elhanyagolt városrésznek lendületet csak úgy adhatunk, ha oda új életet viszünk be, e rész azonban soha se fog kiépülni, ha itt is nagy bérházak építését írjuk elő, az indítvány elfogadása fölöttébb kívánatos. Az ügy különben is érett a megoldásra, mert e területeket a fa- és fémipari szakiskola építési telkének kijelölése czéljából különben is rendezni kell.

— Jótékonyág. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesületet Aradváros közönsége nap nap után támogatja nemes munkájának teljesítésében. Ujabbán a következő nemeslelkű emberbarátok voltak szivesek adományaik által a szegények fájdalmát enyhíteni. Az aradi megyei takarékpénztár igazgatósága 50 frtot; az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósága 25 frtot; Vég Aurélné urnő 15 liter zsirt, egy zsák babot, egy zsák burgonyát. Hegedűs Lászlóné urnő 13 koszoru hagymát; Fényes Dezsóné urnő almát, diót. Vincze Miklósné urnő füstölt kolbászt és egyéb húsféleket. Midőn a jószívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mondok, tisztelettel ajánlom árvaikat az emberbarátok jóakaratu pártfogásába. Hauser Károlyné egyesületi elnök.

— Tűzeset. Tegnap reggel fél 9 órakor kigyulladt Czeller és Mihalikasztalostelepén a gépház fedele. A tüzet szerencsére idején észrevették s a kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizálta. A kár jelentéktelen, de könnyen nagy vész lehetett volna, mert az udvaron óriási anyagkészlet van felhalmozva. A tűz keletkezési oka ismeretlen.

— A szegénytanulók éttermében az elmúlt héten Reichert Károlyné, Halmai Andorné és Hermann Gyuláné urnők ügyeltek fel. Ezen a héten pedig Capdebó Gézané, Szontagh Gézané és Vég Aurélné urnők szivesek felügyelni.

— Huszár-bravour. A szegedi 3-ik honvédszázred ekvitaációja szombaton, Algya Sándor alezredez vezénylete alatt, távolaglast végezett Szegedtől Makóig, hova a hajnali órákban indultak el, délre még vissza is ért Szegedre a lovas csapat. A hatvan kilométer utat így fél nap alatt tette meg az ekvitaáció, amely estére már vigan rukkolt be a kaszinó-estélyre.

— Dakóromán martyr-jelöltek. Kolozsvárott ma ujából nemzeti sajtóper tárgyalás van. Az első vádlott Petrovics tornyai tanító, a ki annak idején egész nyugodtan vágta zsebre a jutalmat, melyet a kormánytól a magyar nyelv sikeres tanításáért kapott. Mikor azonban a szép bankók elusztak s nem volt többé érdemes hazafinak lennie, a derék néptanító a martiromság jövedelmezőbb mestersegére adta magát s durva gyűlölettel telt hangon izgató cikket írt a „Foia Poporului” című lapba. A másik két vádlott Rusu Sirianus és Popa Nessa, a jeles lap szerkesztője és kiadója, a kiket a szegedi államfogház kényelmes hűséből zavart ki — rövid időre — a kolozsvári sajtóbírósg meghívása. A három vádlott védője Pop István aradi román ügyvéd, a vádat Lázár Aurél dr. kir. ügyész képviseli.

— Három véres fej. Schön Márton aradi susztert tegnap éjjel régi gyűlölségből megtámadta a Templom utcában egy csapat kovácslegény. Schön, a mint lehetett védekezett s dikicsével két támadójának a fejét alaposan meglékelte. Mindhármán sok vért vesztek már, mikor az őrzőket közbelépett. A három véres fejről felvett látleteket s a kihágási bíró jegyzőkönyvét áttették a büntető járásbírósgához.

— Különcz utas. Battonyán március 6-án este a 9 órai vonat alig hogy elindult az állomásról, mindjárt meg is állt. Erre az utasok között természetesen nagy nyugtalanság támadt, nem tudva mi történt, hibás váltóigazítás-e, vagy talán valami egyéb szerencsétlenség. Mindenne inkább gondoltak, csak Raffai Imre makói atyafira nem, a ki egy III. osztályu kocsi tetején, hasra fekve utazott Mezöhegyestől egész

Battonyáig, a hol észrevették. Természetesen rögtön leránczigálták a különöz utast a kocsi tetejéről, s a rendőrség a fősolgabírói hivatalhoz szállította gyalog, a hol aztán előadta, hogy a vonatra Mezőhegyesen szállt fel, de hogy ő mint jutott a kocsi tetejére, azt nem tudja. Es ezt el is hitték neki.

— **Eltűnt csizmák.** Tóth István csizmadia sajnosan tapasztalta, hogy kamarájából 5 pár fényesre kikent bagaria csizma rejtélyes módon eltűnt. Tóth nyomozni kezdett s Weisz Dávid csizmanyaraitató intézetében meg is találta eltűnt portékáit. Ekkor tett jelentést a rendőrségnek, mely a csizmatolvajt Isák Alajos volt csizmadia inas személyében elfogta. Izsákot átkísérték a bírósághoz.

HYMEN.

Stein Zsiga osz. és kir. tartalékos hadnagy, a helybeli Lengyel és Stein-czég beltagja, f. hó 18-án d. e. fél 11 órakor esküszik örök hűséget az izr. imaházban Buchsbäum Adolf tekintélyes aradi kereskedő bájos leányának, Gizának kisasszonynak.

Ney Adolf fiatal kereskedő és bérlő Apátiban, eljegyezte Pusztapéteriben Hackert Józsa kisasszonyt, a Róth Testvérek helybeli nagykereskedő czég egyik társának sógor-nőjét.

GYÁSZROVAT.

† Paulay Ede. Paulay Ede a nemzeti színház 16- esztendő óta volt igazgatója, — mint már táviratban jelentettük — hétfőn délután elköltözött az élők sorából. Régóta beteg volt. Három négy hónappal ezelőtt influenzába esett s nem tudták kigyógyítani. A mint állapota javult, orvosai Abbáziába küldték, de itt is rossz idő volt s Paulay rövid idő múlva még betegbben tért haza. Állapota szombaton fordult rosszabbra. Azóta folytonosan a fejét fájlalta s többször elvesztette eszméletét. Délután 11 óra tájban kezdődött el az agónia. Délután fél 3-kor papot hívtak s a beteggel fölvetették az utolsó kenetet. A nemzeti színház tagjai fölsiettek a színház-épület második emeletén levő halottaszobába s könybe lábadt szemmel álltak a haldokló körül, zokogva mondtak neki búcsút, a mit Paulay már nem hallott. A temetés nagy gyászpompával megy végbe s oly temetést rendeltek számára, mint boldogult Erkel Ferencz volt. Szerdán, a temetés napján, a hirdetett Kaméliás hölgy előadása elmarad.

† Özv. Deák Odönné elhunytáról részvétellel vettük a következő családi gyászjelentést. Deák Ilka és Deák Mária férj Erdmann Róbertné, mélyen szomorodott szívvel jelentik saját, úgy számos rokonaik és jóbarátaik nevében is, forrón szeretett édes anyjuk, anyósuk, nővérik, nagyanyjuk, dédanyjuk és rokonuk özv. Deák Odönné szül. Tunner Borbálának f. hó 12-én, délután 4 és fél órakor, életének 79-ik évében, hosszas betegség után bekövetkezett jobblétre szenderültét. A kisenvedett hült tetemei márczius 14-én, d. e. 4 órakor fognak Wesselényi-utca 3. sz. a házból, a helybeli róm. hath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmezei áldozat márczius 15-én, d. e. 9 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Arad, 1894. márczius 13. Aldás emlékére! Erdmann Róbert, veje. özv. ifj. Deák Odönné ménye. Gyulai Gaal Vilma, szerető barátnője. Remetey Stotz Józsefné szül. Tunner Julia, özv. Probst Karolyné szül. Tunner Szidónia, nővérei. Erdmann Géza, Erdmann Gézáné sz. Andrányi Berta, Deák Irma, Deák Odön, unokái. Erdmann Ilonka, Erdmann Mariska, dédunokái.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A regatta-egylet évi közgyűlését folyó hó 17-én tartja meg az arad-osznádi gazdasági takarékpénztár igazgatósági helyiségében, melyre a t. tagok szives megjelenését kérem. Vá s á r h e l y i Béla, elnök.

(*) Az aradi ipartestület előjárósága hétfőn délután tartotta e havi ülését N i k o-

l i t s Péter elnökle alatt. A két óra hosszan át tartott ülés a folyó ügyek elintézésé után az évi közgyűlés előkészítésével foglalkozott. Hosszabb vita után abban történt megállapodás, hogy a közgyűlés folyó hó 26-ikán délelőtt 10 órakor tartassék, miért is az e részben már megjelent közlések figyelembe nem veendő. A testületnek ez a közgyűlése a tizedik évi rendes közgyűlés lesz: a testület 1885. márczius 25-én tartotta első rendes közgyűlését. — Ezen a közgyűlésen fog elbucszni a testülettől titkári minőségében Edvi Illés László, a ki a testület szervezőinek egyike s alakítása óta vezető tisztviselője volt. — Ugy értesülünk, hogy az előjáróság az alkalomból óváczióban készül részesíteni a testület ügyei eléről megváló titkár: emléktárgyat fog neki átadni. — A közgyűlés elé terjesztendő évi jelentés szövege megállapítván, bemutatattak az évi számadások, melyekhez képest 7345 frt 75 kr bevétellel 6795 frt 97 kr. kiadás merült fel s az év 549 frt 78 kr. pénztári maradvánnyal záródott. A ház terhének törlesztésére 8213 frt 22 kr. fordított; a ház a terület saját használatában birt helyiségeit nem számítva 1795 frt 61 krt jövedelmezett. — Ezután letárgyalattott az ügyviteli és házszabály-javaslat, mely jóváhagyás végett a közgyűlés elé fog terjeszteni. Végül a szálló kérdéssel foglalkozott a gyűlés. Az ez iránt készített terveket és költségvetéseket avval a javaslattal határozta a közgyűlés elé terjeszteni, hogy az ügy vétesék le egészen a napirendről.

TANÜGY.

Meghívó.

Az Aradvidéki Tanító-egylet aradi f. bizottságának f. évi márczius 13-án, d. u. 4 órakor, a templomutcai polgári fiúiskola emeleti rajztermében tartandó ülésére van szerencsém a f. bizottság tagjait s a tanügybarátokat tisztelettel meghívni.

Az ülés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó és jelentés.
2. Felolvasás Csik Jánostól „A nemes ambíció felébresztése és ápolása” című tételről.
3. Ascher J. „Briefe an meine Tochter” című művének ismertetése Városi Malvin k. a. által.
4. Elnöki javaslat a tanítók anyagi és társadalmi helyzetének emelése tárgyában.
5. A legközelebbi f. bizottsági ülés helyének elhatározása.
6. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
7. Indítványok.

Arad, 1894. márczius 13-án.

CSIK JÁNOS,
főkbizottsági elnök.

(—) Tanítók ülése. Arad sz. kir. város iskolaszéke évekkal ezelőtt megalakította az úgy nevezett tanügyi bizottságot, melyet tegnap hosszú szünetelés után ülésre hívott össze Millig József iskolafelügyelő, ki üdvözölvén a megjelenteket, az ülés megnyitásával felhívja Szilágyi Györgyöt, hogy az irkák javítása tárgyában az iskolaszékhez beadott javaslatát adja elő.

Szilágyi György röviden ismerteti azon újításokat, melyeknek behozatala által, sokféle nehézség elhárítása czéloztatik. Az általa szerkesztett minta tüzeteket bemutatva, ajánlja azok elfogadását.

Többen hozzászóltak a dologhoz s a bemutatott tervezetet elfogadták azzal, hogy „Millennium” címet viseljék, az 1 kros irkák 6 levélből, a 3 kr.-osok pedig 12 levélből álljanak, elsőrendű anyagból chamois színben, két vonalzással készüljenek. A 3 kros füzetek valamint a 3, 4 és 5. számúak szélén margó hagyassék.

Napirend második tárgya, a templomutcai elemi A) fiúiskola tantestületének be-terjesztése a tornajátékokra nézve.

A tanügyi bizottság a tornajátékokra vonatkozólag a testi nevelést vevői kiindulási pontul; miután azonban a kivitelre nézve feltűnő eltérés volt, az eszme megérlelése czéljából függőben tartatik az e tárgyban be-terjesztett javaslat. Jelen voltak: Marinkovits Péterné, Czeiler Gizella, Kömives Józsefné, Mihajlovits Hermin, Tabakovits Mariska, Györgyossy R., Preisinger J. Brusch A. Záray O., Gregus J., Wlacsil K., Marinkovits P., Maurer M., Wéber J., Balázs F., Nagy J., Kress K.,

Schleifer F., Szilágyi Gy., Czitáky M., Pareán J., Csik J., Schrodt Gy., Kresztics A., Boncs A. mint jegyző.

MULATSÁGOK.

(=) Táncvigalom Borosjenőn. Levelezőnk írja: E hó 10-én tartották meg a borosjenői ovoda javára rendezett jótkönyv czélú táncmulatságot, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A bál tiszta jövedelme 200 frton felül volt. A mulatságon Borosjenő és a környék összes szép asszonyai és leányai részt vettek.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 14. (Szerda) Nőemancipáció, bohózat.

Márczius 15. (Csütörtök) Délután: Budavár bevétele, színmű; este: Az ember tragédiája, drámai költemény.

Csillag Teréz, mint vendég.

— Agglegények, —

Arad, márczius 13.

Üdeség áradt le a színpadról. A természetes báj és aranyos kedély, a melylyel Csillag Teréz Antoinettet alakította, magával ragadta az egész közönséget, mely nyilt színen és felvonások végén tüntető tapsal méltányolta a művész föltétlen sikerét. Antoinette kecsessége, megkapó naivitása s érzelmessége minden részletében kifejezésre jutott a művészi alakításban.

Fenyvessi nem maradt mögötte a művésznőnek. Gonddals a legapróbb részletig helyesen kidolgozott alakítása kifogástalan színvonalon állott.

Szilágyi Berta (Clemence), Rónaszékiné (Rebeca) és Károlyi Böske (Louise) már ismert jó alakokat mutattak be.

Szakács (Chavenay), Rónaszéky (Veaucourtois), Balassa (Clavieres) és Kézdy Juliska (Nina) nagyban emelték az ensemblet.

Tompa betegsége miatt Nantyat Hunyadi József játszotta elismerésre méltó buzgalommal. Bár nem tartjuk helyesnek, hogy szerepkörétől eltérőleg léptetik fel, mert tehetsége könnyen ellaposodhatik, mégis készséggel méltányoljuk benne azt, hogy ha már valami szerepbe beugrik, hát jól ugrik be.

Az előadásnak fél 11 órakor volt vége.

g.

* Paulay temetése. Paulay Edének, a nemzeti színház elhunyt igazgatójának temetésére az aradi szintársulat képviselőiben Leszka y András színigazgató utazik fel s tesz koszorút a ravatalra.

* Színházi hírek. A budapesti nemzeti színház igazgatójának mai napon lefolyandó temetésén Csillag Teréz művész haza utazik, miért is vendégszereplését megszakítja. Ennélfogva a mára hirdetett Vájlunk el helyett a — Nőemancipáció énekes bohózat kerül előadásra. — A Vájlunk el előadásra váltott jegyek ma déli 12 óráig a színházi pénztárnál visszaválthatók. Holnap csütörtökön márczius 15-én disz előadás lesz, délután Budavár bevétele, este pedig az — Embertragédiája kerül színre.

* A bódé. A nagyvárad nyári szinkör helyreállítása tárgyában ma fog határozni Nagyvárad város közgyűlése. A közgyűlésre Leszka y András színigazgató képviselőiben Rónaszéki Gusztáv művezető ma utazik át Nagyváradra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Schusztter — Knuth ügy. A vízvezetési vitából kifolyólag Knuth Károly által Schusztter Henrik dr. ellen indított beletértési perben az aradi járásbírósg tegnap tartotta meg a végtagyalást, amelyen Schusztter Henrik drt a vád és következményeinek terhe alól felmentették, mert a vádat beigazolni nem sikerült.

§ Hamis váltó. Bizony a pénz emberemlékezet óta olyan portéka, hogy egyszer csak elfogy. Így történt ez Dimitrievits Vaszilie feregyszázi lakossal is. Hanem hát Dimitrievics Vaszilie nem olyan ember, ki egykönnyen zavarba jő. Vett tíz krajczárért egy tíres váltólapot, kitöltötte 85 frtra és benyújtotta az aradi oláh bankba. Kisült azonban csakhamar a turpisság, hogy a zsiránok nem voltak jelen akkor, mikor a nevüket odaírta valaki arra a bizonyos váltóra. Meg is esküdtek reá, hogy ők sose nem zsiráltak Dimitrievicsnek. Ezért aztán a kir. törvényszék Dimitrievicsset 6 hónapi börtönre ítélte. Ugyész és vádlott appelláltak.

§ Börtön a galambért. Különös összetartás volt Haber Antal és Eszényi András, aradi közműves inasok között. Még abban is egyetértettek, hogy elmennek ketten galambot lopni. Ugy is volt. Bemetey Fülöp Károly ügyvéd díszes galambduczát szemelték ki, honnan az áldozatot elragadni fogják. Haber Antal, míg jó cimborája Eszényi őrt állt, bemászott a kerítésen és egy galambot elorzott. Hanem vesztére, mert egy rendőr történetesen odátévedt és az ifjút galambjával együtt elcsípte. A kir. törvényszék a két galamblopót tegnap tartott büntető ülésén a következőképen ítélte el: Haber Antalt, a tényleges tolvajt 6 hónapi börtönre és a hű őrt 14 napi fogságra ítélte.

TÁVIRATOK.

Interpelláció — Munkácsy miatt.

Budapest, márczius 13. (Saj. tud. táv.) Zichy Jenő gr. interpellációt jelentett be a miatt a keret miatt, amelybe Munkácsy képét akarják helyezni. Odament tegnap Tisza Lajos grófhhoz és azt mondta neki:

— Hát nem elég, hogy van a Honfoglalás-on történelmi anakronizmus, most még ilyen keretet is akartok hozzá adni?

Tisza Lajos, aki ismeri Zichy eszejárását, egyszerűen jegyezte meg:

— Hát ha meg van a képen a sok hiba, akkor éppen beleillik ebbe a hibás keretbe.

Zichy Jenő iszonyu dühbe jött és menten be is jegyezte interpellációját. Holnap kerülne a sor előterjesztésére, csak hogy Zichy tegnap este kifizcsamította a lábát s így kérdésessé válik, ha vajjon holnap fogunk-e mulatni Zichy-n?

Kossuth visszahonosítása.

Budapest, márczius 13. (Saj. tud. táv.) A képviselőház kérvénybizottsága pénteken tárgyalja a Kossuth Lajos visszahonosítására vonatkozó kérvényt.

Paulay temetése.

Budapest, márcz. 13. (Saját. tud. táv.) Paulay halála országsszerte nagy részvétet kelt. Halomra érkeznek a részvétiratok. Részvétlátogatásokat tettek Zichy Géza gr. intendans, Teleky gr. nejevel, Kvassay miniszteri tanácsos és számosan. A vidéki igazgatók közül az aradi, pozsonyi és szegedi nyilvánították részvétőket. A főváros diszhelyet ajánlott föl. Ma éjjel a holttestet a nemzeti színház előcsarnokába viszik, hol felállítják a ravatalt. A szónokok egész sora jelentkezett gyászbeszéd tartására; a menet a népszínháznál megáll, hol gyászbeszéddel elbucsztatják.

Budapest, márczius 13. (Saj. tud. táv.) Paulaynál újabb részvétlátogatásokat tettek: Szász Károly, Hegedüs Sándor, Rákossy Jenő, Keglevich István gróf és Podmaniczky Frigyes báró.

A nemzeti párt és — Kossuth.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. távirata.) Nagyon érdekes mozzanatok domborodnak ki legutóbb a nemzeti párti beszédekből. Védekeznek iszonyuan az ellen, mintha ők azért nyujtanák a vitát, hogy

várnák — Kossuth halálát. Furcsa jelenés! Hát vádolta valaki ezzel a t. nemzeti pártot? Emelkedett föl ellenükben ez a vád sajtóban, vagy Házban? Sehol. De azért a nemzeti párt mégis védekezik. Nyilván, ha nem hallotta, hát akkor okvetlenül érezte és érzi ezt a vádat s érzi, hogy védekeznie kell ellene. Csakhogy ez a védekezés egyuttal önvád is, mert ebből az következnek, hogy hát akkor a nemzeti pártnak csakugyan vannak ilyen számító hátsó gondolatai.

Az ellenzék és az egyházpolitika.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) A nemzeti párt mindent elkövet, hogy a vitát mentől hosszabbra nyujtsa. Ambár, ma még úgy vannak, hogy mindössze 13 szónok áll rendelkezésükre, mind amellet remélik, hogy a vitát képesek elnyujtani be a nagyhétbe és a szavazást elodázni. Még annyit koncedálnak, hogy a vitát be lehessen zárni a nagy héten, de abba már sehogys sem hajlandók belemenni, hogy a zárbeszédet husvét előtt mondják el. Hogy fog-e sikerülni a vita ilyen elhuzása, nagyon kétséges, mert csak Apponyi és Ugron gárdája áll rendelkezésre, annak nagyobb része pedig már beszélt. A szabadelvűpárt ezzel szemben reméli, hogy az általános vitát már husvét előtt befejezzük, zárbeszédekkel szavazással egyetemben.

Az egyetemi polgárok Apponyinak.

Budapest, márcz. 13. (Saj. tud. táv.) A nemzeti pártkör helyiségeiben ma este az egyetemek polgárainak egy küldöttsége megjelent és Bottlik József átadta az egyetemek 688 polgára által aláírt díszes albumba foglalt üdvözlő iratot Apponyi Albertnek.

Elitelt Dákórománok.

Kolozsvár, márczius 13. (Saj. tud. táv.) Ma volt a »Foia Poporului« című oláh ujságban napvilágot látott és Petrovics oláh dászkál által irt izgató cikk miatt az esküdtszéki tárgyalás. Petrovics cikkirót és Russu szerkesztőt az esküdtszék izgatásban 8 szóval vétkesnek mondotta ki, mely verdikt alapján Petrovics hét havi államfogságra és 20 forint birságra, Russu 15 napi államfogságra ítéltettek. A kaucazióból 100 frt elkoboztatik. Az ítélet ellen a közvádlo felebbezett, mert a bíróság az esküdteket délben kibocsátotta, és mert Russu büntetését keveseli.

Elhunyt 48-as honvéd.

Ungvár, márczius 13. (Saj. tud. táv.) Bedői Markos György, a szabadságharcnak egyik bajnoka elhunyt. 1848-ban az elsőknek egyike volt, ki Ungmegyében a nemzeti mozgalom élére állt Eötvös Ignác kormánybiztos mellett. Az alkotmány visszaállítása után képviselő és Deák kedvence volt. Temetése ma impozánsan folyt le.

Kossuth állapota.

Turin, márczius. 13. (Saj. tud. táv.) Kossuth állapota folyton javul; a mult éjet elég jól töltötte.

Orosz lap Milán ellen.

Pétervár, márcz. 13. (Saj. tud. távirata.) A »Novoje Vremja« éles hangon kifakad Milán király belgrádi tartózkodása ellen, s azzal fenyegetőzik, hogy Oroszország visszahívja a belgrádi követet, ha Milán

a törvény ellenére továbbra is Szerbiában marad.

Az olasz bomba-merénylő.

Róma, márczius 13. (Saj. tud. táv.) A képviselőházi bomba-merénylő elfogattása küszöbön áll.

Szerbial állapotok.

Pétervár, márczius 13. (Saj. tud. táv.) A félhivatalos »Eszaki távirati iroda« Belgrádból táviratot közöl, mely már azért is érdekes, mert ezen ügynökség tudósítójának a belgrádi orosz követség a dragománja. A távirat így hangzik: Biztosra veszik, hogy a király külön biztosokat küld a megyékbe a közigazgatási hatóságok ellenőrzésére. Ezek élére Christics Nikola fog kineveztetni, kit Milán annak idején a radikálisok elleni harcában eszközül felhasználta. Az antidinasztikus üzemlekről szóló híreket szándékosan terjesztik, hogy Milán király ittmaradását indokolják. Nem kételkednek abban, hogy a »Standard« azon fenyegetései, hogy Szerbiát feldarabolják, Ausztria-Magyarországtól erednek.

KÖZGAZDASÁG.

Szeszűzlet.

— Márczius 13. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 58.50, kicsinyben 64.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 13. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Írányzat	100 kilogramm frt
Búza	bánsági	szilárd	7.25 — 7.70
	tiszavidéki	"	7.30 — 7.70
	pestvidéki	"	7.25 — 7.70
	fehérmegyei	"	7.25 — 7.70
	bácskai	"	7.35 — 7.75
Roza	—	lanyha	5.45 — 5.70
	—	csend.	6. — 6.40
Árpa	takarmány	"	6.85 — 7.50
	égetni való	"	7.90 — 9.25
Zab	—	szilárd	6.95 — 7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	"	4.75 — 4.85
Káposzta-repcze	—	lanyha	—
Köles	—	csend.	4.10 — 4.50
Búza	tavasza	szilárd	7.50 — 7.51
	junius 1894	"	7.28 — 7.27
	őszre	"	—
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	—
	szept-október 1893	"	5. — 5. —
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. őszre	"	7.08 — 7.04
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	11.95 — 12. —

Aradvárosi

Évadbérlet
150. szám.

színház.

Havibérlet
10. szám.

Szerdán, 1894. évi márczius hó 14-én:

Nőemancipáció.

Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Szigeti József. Zenéjét szerzette: Serly Lajos.

SZEMÉLYEK:

Bátori Mihály, nyugalmazott tábornok Bács K.
Gerőfi János, barátja, volt fegyvertársa Csatár Gy.
Flóra, ennek leánya Margó Z.
Özveggy Zserádiné Bácsné.
Árpád, fia Hunyady J.
Kaczér Tamás, öreg huszár a tábornoknál Balassa J.
Keilinger, nyugalmazott fűzfővezér hadnagy Nyilassy M.
Verébes, jegyző Szondrei M.
Csonka, adóvégrehajtó Czákó.
Dengelegi Fruzsina kisasszony Szakácsné.
Lidi, Flóra komornája Szedlarik A.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

5166/94. szhoz.

1-3.

4366/I. sz. •

187.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalon alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

1. nyári zubbony,
2. tavaszi és őszi zubbony,
3. téli zubbony,
4. nyári nadrág (sötétkékes, szürke, v. drapp színű posztóból,
5. tavaszi és őszi nadrág,
6. téli nadrág,
7. tavaszi és őszi felöltő,
8. téli felöltő,
9. nyári sapka,
10. nyakra való,
11. keztyű,
12. karkötő.

Az 1-8 tétel alatt felemlített ruha darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék szállítása a magyar kir. államvasutak igazgatósága által biztosítva lévén, tartozik azon cég, ki az 1-8 tétel alatt felsorolt ruha darabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruha darabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzhetőek az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlatl együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt» 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig, — az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bánatpénzkepen mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 200 frt készpénzben vagy értékpapirokban 1894. évi márczius hó 19-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységarakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

1978 | 894. k. h. sz.

3-3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131-881. sz. a. kelt s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által 54186 | 884. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet alapján felhivatnak a ház, kert, szőlő és földtulajdonosok és bérlők, hogy udvarukban, kertjükben, szőlőjükben és tanyaföldjeiken levő gyümölcs és diszfákról, bokrok és cserjékről a hernyófészkeket és petegyűrűket folyó évi márczius hó 15-éig leszedessék és azokat tűzveszélyre alkalmas nem szolgáltató helyen elégessek, — tavasz és nyár folyama alatt mutatózó hernyókat és hernyóhálokat leszedessék és elégessek.

Egyben minden tulajdonos és bérlő felhivatnak, hogy amennyiben szomszédja a fennebbi kötelezettségnek eleget nem tenne, azt a kapitányi hivatalnál bejelentse.

Erről az érdekeltek azon hozzáadással értesíttetnek, hogy a rendes hernyózást mulasztó tulajdonosok vagy bérlők a hivatkozott szabályrendelet 4. §-a értelmében azonfelül hogy az elmulasztott munkálat az ő költségükre hivatalból fog elrendeltetni 25 frtig, a bejelentést mulasztó szomszédok pedig 10 frtig terjedhető pénzbírsággal fognak büntettetni.

A kártékony rovarokat pusztító éneklő madarak kímélése különösen ajánlatik a lakosság figyelmébe.

Aradon, 1894. február 15.

A főkapitány ur helyett:

Nyáry Béla
alkapitány.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

1. nyári zubbony,
2. tavaszi és őszi zubbony,
3. téli zubbony,
4. nyári nadrág (sötétkékes, szürke v. drapp színű posztóból,
5. tavaszi és őszi nadrág,
6. téli nadrág,
7. tavaszi és őszi felöltő,
8. téli felöltő,
9. nyári sapka,
10. nyakra való,
11. keztyű,
12. karkötő.

Az 1-8 tétel alatt felemlített ruha darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék szállítása a m. kir. államvasutak igazgatósága által biztosítva lévén, tartozik azon cég, ki az 1-8 tétel alatt felsorolt ruha darabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzhetőek az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlatl együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt» 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők, hová is bánatpénzkepen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 200 frt készpénzben vagy értékpapirokban 1894. évi márczius hó 19-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységarakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

4314 | 1. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számított három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a boritékon „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére“ felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alólírt üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben, vagy államilletékre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márczius hó 31-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad. 1894. február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj alapítványból az aradi főreáliskola tanulóira nézve két hely betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázónak igazolni kell:

a) hogy az aradi főreáliskolában tanul,
b) hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztályzattal bír,

c) hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

1. a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
2. az aradvárosi szegény özvegyek fiai,
3. az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
4. ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
5. az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1-5 pontok szerint minősített pályázó nem jelentkeznék, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyon és vallásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 frt tőke kamatainak egy-egy hatodából áll, amely 1893. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg mindenkor a tanév befejezte után fizetetik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi április hó 30. napjáig nyújtandók be.

Arad, 1894. márczius hó 1.

Salacz Gyula
kir. tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

4165/I.—894.

185

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak rákos-ujszászi, hatvan-szolnoki, ujszász járszabáti, szolnok-czeplédi, szolnok-csabai, szajol-püspökladányi, pusztatanyószentes-hm.-vásárhelyi, mezőtúr-szarvas-mezőhegyesi, mezőtúr-turkevei és békéscsaba-békési vonalain, nemkülönbön a szolnoki forgalmi főnökség hivatalos helyiségeiben használatban levő összes szolgálati óráknak folyó évi május hó 1-től számított három éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívjuk tehát a pályázni kívánó és iparen-gedélyvel bíró órásokat, hogy 50 kros bélyeggel és a boritékon „Ajánlat a pályáórák jókarban tartása, javítása és szabályozása iránt“ felirattal ellátott zárt ajánlataikat folyó évi április hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályánál nyujtsák be.

Bánatpénz fejében 50 azaz ötven forint készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. é. márczius hó 31-ének déli 12 órájáig alulírt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

A fenti feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A szerződési feltételek alólírt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánatra postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Aradon, 1894. február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

2008 | 894. kh. sz.

129 | 3

Hirdetmény.

Tapasztaltam, hogy a kövezett s asphaltjárdákat a háztulajdonosok naponta le nem szeretik, minek folytán a járdák száraz időben szennyesek s esős időben igen sárosak.

Miután a gyalogutak gondozásáról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében a járdák tisztántartásáról a háztulajdonosok tartoznak gondoskodni, figyelmeztetnek, hogy kik ezen szabályrendelet ellen vétnek, az idézett szabályrendelet 9. §-a értelmében fognak megbüntettni.

Arad, 1894. február 15.

A főkapitány ur helyett:

Nyáry Béla
alkapitány.

Hirdetmény.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt és 5 utcái, 1 elő-, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Azok kik ismerik

Dr. Dehaut.
labdacsait Párisból,

nem kéznek azokat igénybe venni, midőn arzkósges.
3k ezen

hashajtó s vértisztítónál

sem rossz ízű, sem fájdalomtól, sem más kellemetlenségtől nem tartanak, mert ellentétben más hashajtókkal nem kell mellette diótartani, sőt ezen labdacsook akkor hatnak gyökeresen, midőn jó tápláló eledelkkel, vagy erősítő italokkal vétetnek be. Foglalkozásunk szerint azon órák választhatjuk, mely leginkább nyűnkre van. A hashajtás által előidézt gyengeség a táplálék által ellensúlyozatik, s így ismételtjük a hashajtót szükség szerint. Egy doboz ára (25 drb) frt 1.50. Egy doboz ára (50 drb) frt 2.50. Kapható Budapesten, **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerészes Király-utca 12.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok étermészetvisszálók pályadíjjal kossoroztak. Mind az ő világrészben el van terjedve. Egy darab 8 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje bármely fogfájást azonnala megszüntet. 1 üveg 85 kr

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrre szípi hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kiváló minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincésjéből. Ára 1 üvegnek 3 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 85 centi. üveg 1 frt 50

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 90 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 90 centi. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fénynyel. Hat percig égő, 1 drb 80 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle ből eredt rheumás és oszagos fájdalmak elleni híre és keresett szer. Egy üveg ára 80 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyválaszatra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítenek 10 7-12

Kitűnő, jó minőségű

román és műportland

CZEMENTET

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement- és agyagáru-gyára.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagybecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

tavaszi idényre

megérkezett és nagyválasztéku újdonságainkat a következő cikkek közül u. m. szövetek, cretonok, vatyok, francia batisztok, szatírok, delainek, valamint a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, canavaszok, csinvat és asztalneműkben, nemkülönbön kitűnő minőségű nemez és szalmakalapok, legjobb divatu nap- és esőernyők, czérnaselyem keztyűk, harisnyák és nyakkendőkben.

Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásáért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig úgy továbbra is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

PAPLANOK.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége! Miskolczon.

84 | III. sz.

62 2—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői tizletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlere iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletére 84. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbön a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi tizletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti vevény mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett tizletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon 1894. évi ápril hó 31. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérlere vonatkozó feltételek a nevezett tizletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi tizletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatáreaság“ könyvnyomdájában.

A Bories-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Köteleességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönység érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi takarmányrépa-mag valódi minőségben Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, amennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve megküldi.

